

آیین نامه و دستورالعمل اجرایی حمل و نقل دانش آموزان

آیین نامه اجرایی حمل و نقل دانش آموزان مدارس

مصوب جلسه مورخ ۱۰/۰۲/۸۷ وزرای عضو کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند.

الف- مؤسسات یا شرکتهای پیمانکاری خودروهای حمل و نقل دانش آموزان: اشخاص حقوقی هستند که تأمین خودروها و رانندگان واجد شرایط را جهت حمل و نقل دانش آموزان با توجه به ضوابط و مقررات مندرج در این آیین نامه بر عهده می‌گیرند.

ب- خودروهای حمل و نقل دانش آموزان: خودروی عمومی اعم از اتوبوس، مینی بوس، ون، سواری کار، سواری استیشن و سواری که برای رفت و آمد دانش آموزان مدارس اختصاص داده شده است و دارای علایم مشخص کننده و تجهیزات لازم می‌باشد.

پ- راننده خودروهای حمل و نقل دانش آموزان: فردی است که به موجب این آیین نامه پس از اخذ گواهی صلاحیت رانندگی با خودروهای حمل و نقل دانش آموزان مسئولیت جابجایی آنان را به عهده خواهد داشت.

ت- گواهی صلاحیت رانندگان خودروهای حمل و نقل دانش آموزی: اجازه نامه‌ای است که با رعایت قوانین و مقررات مربوط و یا در صورت نیاز با ارائه معرفی نامه از سوی آموزش و پرورش توسط مراجع مربوط به نام راننده صادر می‌گردد.

ث- مجوز تأسیس و فعالیت: اجازه نامه‌ای است که با رعایت مقررات این آیین نامه از طرف مراجع صالح برای متقاضیان واجد شرایط و برای مدت معین صادر می‌شود.

ج- مراقب دانش آموزان: فردی است واجد شرایط مندرج در این آیین نامه که جهت حفاظت از دانش آموزان و کودکان در مقابل حوادث احتمالی و کمک به رانندگان در طول زمان سرویس در خودروهای حمل و نقل دانش آموزان حضور دارد.

چ- قرارداد: تعهدی است که فی مابین نماینده یا نماینده رانندگان وزارت آموزش و پرورش و اشخاص حقوقی بند «الف» بمنظور حمل و نقل دانش آموزان به مدت یکسال منعقد می گردد.

ماده ۲- فعالیت موسسات و شرکتهای پیمانکاری خودروهای حمل و نقل
دانش آموزان منوط به دارا بودن شرایط زیر می باشد:
الف- دارا بودن اجازه نامه تأسیس از مراجع مربوط.
ب- داشتن اساسنامه و شماره ثبت.

پ- معرفی خودروها و رانندگان واجد شرایط به مراجع صدور مجوز تأسیس.
ت- رعایت سایر شرایط و ضوابط مندرج در این آیین نامه.

ماده ۳- شرایط راننده خودروهای حمل و نقل دانش آموزان مدارس به
شرح زیر تعیین می شود:
الف- دارا بودن حداقل ۲۲ سال تمام.
ب- دارا بودن گواهینامه معتبر برای رانندگی با وسیله نقلیه مربوط.
پ- عدم ابتلا به بیماری های مسری، صرع و عدم اعتیاد به مواد مخدر و یا الکل با ارائه گواهی از مراجع مربوط.
ت- نداشتن سوء پیشینه مؤثر کیفری و همچنین عدم محکومیت به محرومیت یا محدودیتهای رانندگی.
ث- نداشتن سوء شهرت به تأیید مراجع صالح.

ج- تأهل (به استثنای زنان سرپرست خانوار).

تبصره ۱- اولویت ارائه خدمات حمل و نقل به دانش آموزان مدارس دخترانه با بانوان خواهد بود.

تبصره ۲- ارائه خدمات حمل و نقل به دانش آموزان پسر در مقطع راهنمایی و متوسطه بر عهده رانندگان مرد می باشد.

تبصره ۳- رانندگان موظفند همه ساله گواهی سلامت جسمانی و روانی خود را از مراجع صالح دریافت و ارائه نمایند.

ماده ۴- شرایط و ضوابط مراقبین دانش آموزان در خودروهای حمل و نقل مدارس به شرح زیر تعیین می شود:

الف- دارا بودن حداقل ۲۰ سال تمام.

ب- نداشتن سوء پیشینه مؤثر کیفری.

پ- نداشتن سوء شهرت به تأیید مراجع صالح.

ت- تأهل (مردان).

ث- عدم ابتلا به بیماریهای مسری، عدم اعتیاد به مواد مخدر و یا الکل با ارایه گواهی از مراجع مربوط.

تبصره ۱- تأمین، انتخاب، معرفی و آموزش مراقبین به عهده پیمانکار می باشد و تأیید و نظارت و کنترل به عهده وزارت آموزش و پرورش می باشد.

تبصره ۲- مدیر مدرسه با هماهنگی انجمن اولیاء و مربیان موظف است مراقبین و سیله نقلیه مدارس را همه ساله جهت اخذ گواهی سلامت به مراجع

صلاحیت دار معرفی نماید. بکارگماردن مجدد آنان منوط به داشتن گواهی یاد شده خواهد بود.

تبصره ۳- مراقبین خودروهای مدارس دخترانه الزاماً بر عهده بانوان خواهد بود.

تبصره ۴- مراقبین خودروهای مدارس پسرانه در مقاطع دوره های راهنمایی و متوسطه الزاماً بر عهده مراقبین مرد خواهد بود.

تبصره ۵- استفاده از خدمات مراقبان فقط در خودروهای جمعی (شامل:ون، مینیبوس و اتوبوس) الزاماً خواهد بود.

ماده ۵- شرایط و ضوابط خودروهای حمل و نقل دانش آموزان مدارس به شرح زیر تعیین می شود:

الف- خودروهای با ظرفیت ۴ نفر به بالا.

ب- دارا بودن برگ معاینه فنی و بیمه شخص ثالث و سرنشی.

پ- مجهر بودن به وسائل ایمنی از جمله کمربند، کمک های اولیه و کپسول اطفاء حریق.

ت- دارا بودن علایم ممیزه بر روی بدنه خودرو.

تبصره ۶- تعیین نوع و نحوه استفاده از علایم ممیزه براساس دستورالعملی خواهد بود که توسط شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور به تصویب خواهد رسید.

تبصره ۲- بکارگیری خودروهای متفرقه از شمول این آیین نامه خارج بوده و مسئولیت و عواقب سوء ناشی از استفاده از آنها متوجه شخص استفاده کننده خواهد بود.

ماده ۶- شرایط و ضوابط صدور گواهی صلاحیت رانندگی خودروهای حمل و نقل دانش آموزان به شرح زیر تعیین می شود:

الف- رانندگان خودروهای حمل و نقل دانش آموزان باید دارای گواهی صلاحیت رانندگی خودروهای حمل و نقل مدارس دانش آموزان باشند.

ب- شهرداری و بخشداری محل حسب مورد وظیفه دارند با رعایت مقررات و شرایط مندرج در این آیین نامه پس از اخذ مدارک از متقاضیان نسبت به صدور گواهی صلاحیت رانندگی با وسایل مجاز اقدام نمایند.

پ- مدت اعتبار گواهی صلاحیت رانندگی برای رانندگی خودروهای حمل و نقل دانش آموزان مدارس از تاریخ صدور یکسال است.

ت- آموزش و پرورش و مؤسسات و شرکتهای پیمانکاری خودروهای حمل و نقل دانش آموزان مکلفند به محض اطلاع از فقدان هر یک از شرایط مندرج در این آیین نامه درخصوص صلاحیت راننده، مراتب را حسب مورد به شهرداری یا بخشداری محل اعلام نمایند.

ث- هرگاه راننده یکی از شرایط یاد شده در این آیین نامه را از دست بدهد شهرداری، بخشداری و آموزش و پرورش محل حسب مورد موظفند مراتب را ظرف یک هفته به پیمانکار و راننده مربوط اعلام نمایند. پیمانکار و راننده می توانند ظرف پانزده روز از تاریخ ابلاغ نسبت به ارائه اسناد و مدارک مشبته مبنی بر عدم زوال شرایط اعلام شده و یا رفع نواقص به شهرداری و بخشداری

محل اقدام نمایند. در صورت عدم اقدام و یا عدم پذیرش دفاعیات، گواهی صلاحیت، ابطال خواهد شد.

تبصره- پیمانکار موظف است به منظور جلوگیری از اختلال یا وقفه در راهه خدمات حمل و نقل به دانش آموزان، در طول مدت رسیدگی به وضعیت راننده، نسبت به معرفی و اشتغال راننده واجد شرایط اقدام نماید.

ماده ۷۵- مرجع صالح صدور مجوز تأسیس و فعالیت و گواهی صلاحیت راننده‌گی در محل‌هایی که شهرداری وجود دارد، شهرداری محل و در بقیه محلها به عهده بخشداری می‌باشد.

۶

ماده ۸۵- در اختیار گذاشتن خودرو حمل و نقل دانش آموزان مدارس به افراد فاقد گواهی صلاحیت و همچنین راننده‌گی بدون گواهی صلاحیت با اینگونه وسائل منوع می‌باشد. با مرتكبین مطابق قانون نحوه رسیدگی به تخلفات و اخذ جرائم راننده‌گی مصوب ۱۳۵۰ و اصلاحات بعدی آن و آیین نامه راهنمایی و راننده‌گی عمل خواهد شد و در صورت ارتکاب در غیر موارد اضطرار و نیز در صورت تکرار تخلف بیش از چهار بار مطابق بند «ث» ماده «۶» آین آیین نامه عمل خواهد شد.

تبصره- مدارس موظفند موضوع اخذ و ابطال گواهی صلاحیت در صورت تکرار تخلف را در قراردادهای پیمانکاری درج نمایند.

ماده ۹- پیمانکاران و آموزش و پرورش باید ترتیبی اتخاذ نمایند که مدت زمان رفت و یا بازگشت دانش آموزان با خودروی مدرسه از یک ساعت تجاوز ننماید.

ماده ۱۰- پیمانکاران و رانندگان خودروهای حمل و نقل مدارس موظف هستند از سوار نمودن افراد غیر مستول در خودروهای مدارس خودداری و طرفیت هر وسیله را برابر مندرجات تعیین شده در کارت شناسایی خودرو مراعات نمایند.

۷

ماده ۱۱- هرگاه راننده خودروی مدارس تصادف منجر به فوت یا جرح داشته باشد و راننده مقصراً تشخیص داده شود گواهی صلاحیت وی موقتاً اخذ و در صورت محکومیت ابطال خواهد شد.

ماده ۱۲- هرگاه راننده خودروی مدارس بیش از سه بار مرتکب تخلفات سرعت غیرمجاز، سبقت غیرمجاز، انحراف به چپ، عدم رعایت حق تقدم، عبور از چراغ قرمز و عبور از محل ممنوعه شود گواهی صلاحیت وی برای مدت یک سال ضبط خواهد شد.

تبصره - پلیس راهنمایی و رانندگی موظف است هر شش ماه یکبار وضعیت تخلف از مقررات راهنمایی رانندگان خودروهای مدارس را به ادارات آموزش و پژوهش و شهرداری و بخشداری محل اعلام نماید.

ماده ۱۳- در صورتی که راننده از ادامه کار رانندگی با خودروی مدارس منصرف شود موظف است مراتب انصراف خود را یک ماه قبل کتاباً به اطلاع مدرسه مربوطه و شهرداری یا بخشداری محل صادر کننده گواهی صلاحیت با تسلیم گواهی یادشده اعلام نماید.

ماده ۱۴- رانندگان خودروی حمل و نقل دانش آموزان موظفند به هنگام رانندگی اصل گواهی صلاحیت را همراه داشته باشند.

ماده ۱۵- هرگاه راننده گواهی صلاحیت خود را مفقود نماید مراتب را بلا فاصله به مرجع صادر کننده گواهی اعلام تا ضمن رعایت کلیه مقررات نسبت به صدور گواهی المثلثی اقدام شود.

ماده ۱۶- کلیه رانندگان وسایل نقلیه‌ای که در جهت مخالف یا موافق خودروهای مدارس حرکت می‌کنند، مکلفند به محض مشاهده چراغ

زرد گردن خودروهای یادشده در فاصله پانزده الی سی مترا آن توقف کامل نمایند، ادامه مسیر قبل از حرکت خودروی مدرسه مجاز نمی باشند.

ماده ۱۷- رانندگان خودروهای مدارس فقط در صورتی مجاز به روشن کردن چراغ زرد گردن می باشند که دانش آموزان جهت سوار یا پیاده شدن ناچار به عبور از عرض معابر باشند.

ماده ۱۸- مسئولیت ارزش بابی، مدیریت و کنترل قراردادها به عهده کار گروهی متشكل از نمایندگان آموزش و پرورش و اعضای شوراهای انجمن اولیاء و مربیان و شهرداری ها و حسب مورد بخشداری ها می باشد.

ماده ۱۹- دستورالعمل ها و شیوه نامه های مربوط به این آیین نامه توسط کار گروهی متشكل از نمایندگان وزارت خانه های کشور، راه و ترابری و آموزش و پرورش تهیه و پس از تصویب وزیر کشور ابلاغ خواهد شد. این تصویب نامه در تاریخ ۱۳۸۷/۰۵/۳۱ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

دستورالعمل اجرایی آئیننامه حملونقل دانشآموزان

وزیر کشور (۹۷/۰۴/۰۳ - ۵۴۹۰۱)

ماده ۱۵۰- اصطلاحات و عبارات زیر در این دستورالعمل، دارای معانی و مفاهیم

زیر می باشند:

الف- آئیننامه: منظور آییننامه حملونقل دانشآموزان مدارس موضوع

تصویب شماره ۸۹۳۷۰/ت ۳۲۶۸۰ ک مورخ ۸۷/۶/۳ هیأت محترم وزیران است.

ب- مدرسه: مدرسه جلوه‌ای است از تحقق مراتب حیات طیبه، کانون عرضه خدمات و فرصت‌های تعلیمی و تربیتی، زمینه‌ساز درک و اصلاح موقعیت توسط دانشآموزان و تکوین و تعالی پیوسته هویت آنان بر اساس نظام معیار اسلامی، در چارچوب فلسفه و رهنامه نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران.

ج- شرکت متقاضی: اشخاص حقوقی متقاضی انجام خدمات امور حملونقل دانشآموزان که طبق فراخوان مرجع صدور پروانه فعالیت شناسایی می‌شوند.

د- شرکت مجاز: اشخاص حقوقی که با رعایت مقررات مندرج در این دستورالعمل با دریافت پروانه فعالیت حملونقل دانشآموزی از مرجع صدور پروانه فعالیت، مجاز به انجام امور حملونقل دانشآموزان می‌باشند.

ه- پیمانکار: شرکت‌های مجازی که جهت ارائه خدمات حملونقل دانشآموزی با ادارات آموزش و پرورش در شهرها و مناطق تابع استانها (کارفرما) قرارداد منعقد می‌نمایند.

ماده ۲ - کارگروه ماده ۱۹ کارگروهی متشكل از نمایندگان تام الاختیار وزارت خانه های کشور، راه و شهرسازی و آموزش و پرورش است که طبق ماده ۱۹ آیین نامه تشکیل شده و وظیفه تهییه و تدوین دستورالعمل ها و شیوه نامه های مربوطه و نیز نظارت بر کلیه امور حمل و نقل دانش آموزی در کشور را بر عهده دارد.

تبصره - دبیرخانه این کارگروه دفتر حمل و نقل وزارت کشور می باشد و این کارگروه موظف است به طور مستمر هر ماه یک بار تشکیل جلسه دهد. مصوبات این کارگروه پس از امضا توسط وزیر کشور جهت اجرا ابلاغ می گردد.

ماده ۳ - کارگروه ماده ۱۸ کارگروهی متشكل از یک نفر نماینده اداره آموزش و پرورش شهر، یک نفر نماینده از والدین عضو شورای انجمن اولیا و مربيان شهر و یک نفر نماینده شهرداری و حسب مورد بخشداری هاست که طبق ماده ۱۸ آیین نامه در تمامی شهرهای دارای اداره آموزش و پرورش تشکیل می گردد و با حضور تمامی اعضا فعالیت های آن رسمیت می باشد. دعوت از نماینده مدیران اداره های کل راهداری و حمل و نقل جاده ای، مدیران مدارس، نماینده پیمانکاران، پیس راهور ناجا، استانداری، فرمانداری و دهیاری حسب مورد و بدون حق رأی بلا منع است.

تبصره ۱ - کارگروه موظف است به طور مستمر و هر ماه یک بار تشکیل جلسه دهد. ریس کارگروه، مدیر اداره آموزش و پرورش شهر مربوطه و دبیر آن، نماینده شهرداری می باشد.

تبصره ۲- این کارگروه مسئولیت ارزشیابی، مدیریت و کنترل قراردادها، تهیه شیوه نامه اجرایی جلسات و شرح وظایف اعضای کارگروه و پیگیری اجرای مصوبات را بر عهده دارد. همچنین کارگروه موظف است نسبت به ارائه گزارش فعالیت‌های انجام شده، اعلام مشکلات، گزارش تخلفات احتمالی و ... به مرجع صدور پروانه فعالیت، کارگروه استانی و اداره آموزش و پرورش شهر اقدام نماید.

تبصره ۳- مصوبات کارگروه ماده ۱۸ با رای اکثریت اعضای کارگروه (آموزش و پرورش، شهرداری / حسب مورد بخشداری، انجمن اولیا و مربیان) پس از امضای فرماندار به تمامی دستگاه‌های ذیربیط ابلاغ گردیده و لازم الاجرا است.

تبصره ۴- تیپ قرارداد توسط وزارت آموزش و پرورش تنظیم شده و به تصویب تمامی اعضای کارگروه خواهد رسید.

۱۲

ماده ۴- به منظور ایجاد تعامل و هماهنگی بیشتر میان اعضای کارگروه ماده ۱۸ و نظارت بر عملکرد کارگروه‌های ماده ۱۸ و تسهیل در اجرای مصوبات آن‌ها و فرآیندهای حمل و نقل دانش آموزان و همچنین مدیریت حمل و نقل دانش آموزی در مناطق فاقد کارگروه ماده ۱۸، مدارس روستایی، روستا مرکزی و شبانه‌روزی، کارگروه استانی حمل و نقل دانش آموزی به ریاست معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری در هر استان تشکیل می‌یابد. اعضای این کارگروه معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار، مدیر کل آموزش و پرورش استان و رئیس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان می‌باشند و اختیارات این کارگروه محدود کننده و به موازات شرح وظایف کارگروه ماده ۱۸ نیست.

تبصره ۱- کارگروه استانی بر روند تشکیل جلسات و شیوه اجرای مصوبات کارگروه های ماده ۱۸ نظارت داشته و مرجع حل اختلافات آنها نیز می باشد.

تبصره ۲- مصوبات این کارگروه باید در راستای دستورالعمل و شیوه نامه های ابلاغی کارگروه ماده ۱۹ بوده و پس از ابلاغ توسط رئیس کارگروه برای تمامی اعضا لازم الاجرا می باشد.

ماده ۵- به منظور مدیریت و نظارت مستمر بر عملکرد دستگاه های متولی و شرکتهای مجاز حمل و نقل دانش آموزی و همچنین تجمیع و بروزرسانی و پایش اطلاعات مربوطه، در چارچوب این دستورالعمل و آیین نامه آن سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور مکلف است نسبت به ایجاد سامانه الکترونیک حمل و نقل دانش آموزان و بهره برداری و پشتیبانی از آن براساس مفاد این دستورالعمل اقدام نماید.

تبصره ۱- طراحی ساختار این سامانه و به روزرسانی آن با هماهنگی و موافقت نماینده وزارت آموزش و پرورش و نماینده وزارت راه و شهرسازی و بر اساس قوانین و مقررات هر یک از وزارتخانه ها انجام می شود.

تبصره ۲- این سامانه باید از طریق اختصاص کد کاربری در سطوح مختلف دسترسی در اختیار وزارت کشور، معاونین هماهنگی امور عمرانی استانداری ها، شهرداری ها و سازمان های زیر مجموعه آنها، وزارت آموزش و پرورش و ادارات کل زیر مجموعه آن و تمامی مدارس کشور و همچنین وزارت راه و شهرسازی، سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای و ادارات کل استانی آن قرار گیرد.

تبصره ۳ - وزارت خانه های کشور، آموزش و پرورش، راه و شهرسازی و تمامی زیر مجموعه های آنها از زمان ابلاغ این دستورالعمل موظفند از طریق کد کاربری تخصیص یافته نسبت به ورود اطلاعات مربوطه و به روزرسانی مستمر آن در سامانه الکترونیک اقدام نمایند. همچنین تمامی پیمانکاران مکلفند تنها از نرم افزارهای پایش و رصد سفرهای دانش آموزی که براساس ضوابط ابلاغی سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور هستند استفاده کنند.

ماده ۶: شهرداری ها در محدوده شهر و حريم آن و در محل هایی که شهرداری وجود ندارد بخشداری ها مرجع صدور پروانه فعالیت حمل و نقل دانش آموزی برای شرکت های متقاضی بوده و موظفند نسبت به فراغوان و شناسایی شرکت های متقاضی، بررسی صلاحیت و صدور پروانه فعالیت برای آنها اقدام نمایند. همچنین بررسی گزارشات واصله از سوی کارگروه ماده ۱۸ در خصوص عملکرد و تخلفات احتمالی رخ داده توسط پیمانکار یا راننده و برخورد مطابق با ضوابط و یا لغو پروانه فعالیت، با مرجع صدور پروانه فعالیت می باشد.

تبصره ۱ - پروانه فعالیت برای شرکت های متقاضی دارای شرایط مندرج در ماده ۱۱ این دستورالعمل به مدت یک سال صادر و در سامانه الکترونیک ثبت می شود.

تبصره ۲ - تمامی اشخاص حقوقی مستقل و یا زیر مجموعه دولت و شهرداری ها و همچنین اشخاص حقوقی تحت نظارت نظام صنفی، تنها در صورت دارا بودن پروانه فعالیت، مجاز به انجام امور حمل و نقل دانش آموزان هستند.

تبصره ۳ - مرجع صدور پروانه فعالیت و شرکت‌ها و موسسات وابسته به آن نمی‌تواند پیمانکار باشد.

تبصره ۴ - مرجع صدور پروانه فعالیت موظف است اطلاعات مربوط به شرکت‌های متقارضی و شرکت‌های مجاز، رانندگان، ناوگان دانش آموزی و مراقبین دارای صلاحیت را تا پایان خرداد ماه هر سال در سامانه الکترونیکی ثبت یا تأیید کرده و هر گونه تغییر را در سامانه بروزرسانی نماید.

ماده ۷: گواهی صلاحیت رانندگان ناوگان حمل و نقل دانش آموزی معرفی شده از سوی شرکت‌های مجاز و بر اساس ضوابط صدور پروانه فعالیت رانندگان ناوگان تاکسیرانی و اتوبوسرانی شهری و برون شهری برای مدت یک سال حسب مورد توسط شهرباری‌ها و در خارج از حریم شهرها توسط بخشداری‌ها صادر شده و در سامانه الکترونیکی، توسط مرجع صدور پروانه فعالیت تأیید و ثبت می‌شود.

تبصره - گواهی صلاحیت رانندگان برای رانندگان دارای پروانه کار معتبر تاکسیرانی و یا اتوبوسرانی در شهرباری‌ها بدون تشریفات اداری صادر می‌گردد ولی باید به عنوان راننده دارای صلاحیت، هر سال مشخصات آنها در سامانه الکترونیکی ثبت گردد. تمامی رانندگان ناوگان دانش آموزی باید این گواهی را به همراه داشته باشند.

ماده ۸: ناوگان حمل و نقل دانش آموزی، ناوگان اتوبوس، مینی‌بوس، تاکسی و ون و سایر وسایل حمل و نقل با حداقل ظرفیت ۴ نفر است که مشخصات آن

با مصوبات مربوط به ناوگان حمل و نقل عمومی شهری و جاده‌ای مطابقت داشته باشد. این خودروها علاوه بر آنکه مجهز به علائم ممیزه و تجهیزات شناسایی ناوگان حمل و نقل دانش آموزی مصوب شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور می‌باشند باید توسط شرکت‌های مجاز در سامانه الکترونیکی ثبت شده و توسط مرجع صدور پرونده فعالیت در سامانه تأیید گردند.

تبصره - شرکت‌های پیمانکار مکلفند نسبت به تهیه، توزیع و نصب علائم ممیزه اقدام کرده و هزینه تأمین علائم ممیزه و تجهیزات شناسایی ناوگان بر عهده پیمانکاران می‌باشد.

ماده ۹ - مراقبین دارای صلاحیت، افرادی هستند که جهت حفاظت از دانش آموزان در مقابل حوادث احتمالی، کمک به سوار و پیاده شدن و عبور از خیابان و کمک به رانندگان، در ناوگان دانش آموزی اتوبوس، مینیبوس و ون حضور دارند.

تبصره ۱ - مراقبین در صورت دارا بودن شرایط لازم (دارا بودن حداقل ۲۰ سال سن، نداشتن سوء پیشینه مؤثر کیفری، نداشتن سوء شهرت به تأیید مراجع صالح، عدم ابتلا به بیماری‌های مسری، عدم اعتیاد به مواد مخدر و یا الكل با ارایه گواهی از مراجع مربوط) و همچنین گذراندن دوره‌های آموزشی مورد نیاز، توسط پیمانکار استخدام و مشخصات آنها در سامانه الکترونیکی ثبت می‌گردد.

تبصره ۲ - مسئولیت حسن انجام کار مراقبین بر عهده پیمانکار بوده در صورت عدم حضور مراقب، مسئولیت هرگونه حادثه بر عهده پیمانکار می‌باشد.

تبصره ۳- تأمین، انتخاب، معرفی و آموزش مراقبین به عهده پیمانکار می باشد و تأیید و نظارت و کنترل به عهده آموزش و پرورش می باشد.

تبصره ۴- مدیر مدرسه با هماهنگی انجمن اولیاء و مریبان موظف است مراقبین وسیله نقلیه مدارس را همه ساله جهت اخذ گواهی سلامت به مراجع صلاحیتدار معرفی نماید. بکار گماردن مجدد آنان منوط به داشتن گواهی یاد شده خواهد بود.

تبصره ۵- مراقبین خودروهای مدارس دخترانه الزاماً بر عهده بانوان خواهد بود.

تبصره ۶- استفاده از خدمات مراقبان فقط در خودروهای جمعی (شامل: ون، مینی بوس و اتوبوس) الزامی خواهد بود.

ماده ۱۰- به منظور حفظ اینمی تردد دانش آموزان در اردوهای برگزار شده و جلوگیری از وقوع حوادث رانندگی، کلیه مدارس کشور مکلفند ضوابط تعیین شده در دستورالعمل های اجرایی اردو و بازدید دانش آموزی مصوب کمیسیون اینمی راه های کشور را لحاظ نمایند.

ماده ۱۱- پروانه فعالیت برای شرکت های متقاضی به شرط دارا بودن شرایط زیر و با لحاظ آیین نامه و دستورالعمل های در اختیار مراجع صدور پروانه فعالیت برای مدت یک سال صادر می گردد.

تبصره ۱ - هزینه صدور پروانه فعالیت هر ساله حسب مورد توسط شورای اسلامی شهر مربوطه و بخشداری تعیین و توسط مراجع صدور پروانه فعالیت از شرکت‌های مجاز اخذ می‌گردد.

تبصره ۲ - هرگونه شکایت در خصوص روند صدور پروانه فعالیت با حضور مرجع صدور پروانه فعالیت در کارگروه استانی بررسی و در خصوص آن حکم صادر می‌گردد. حکم صادره قطعی و لازم‌الاجراست.

الف - شرکت متقاضی دارای شماره ثبت در روزنامه رسمی بوده و موضوع خدمات حمل و نقل مسافر در اساسنامه آن درج شده باشد.

ب - شرکت متقاضی نسبت به معرفی دفتر ثابت و مناسب با امکان استقرار سیستم‌های اپراتوری و ارتباطی و نظارتی و ارائه مستندات سند ملکی یا اجاره‌نامه اقدام نماید.

ج - شرکت مجاز ملزم به بکارگیری تجهیزات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری و تجهیزات هوشمند مورد نیاز در دفتر و در ناوگان حمل و نقل دانش آموزی، وفق نظر مرجع صدور پروانه فعالیت می‌باشد.

د - تعداد حداقل ناوگان مجاز ثابت (ملکی / قراردادی) تحت پوشش شرکت در ناوگان درون‌شهری با مشخص بودن مشخصات و مستندات کامل ناوگان، راننده و راننده‌های کمکی در هر شهر توسط مرجع صدور پروانه فعالیت تعیین می‌گردد.

ه - شرکت متقاضی موظف است نسبت به ارائه موارد و قبول تعهدات ذیل اقدام نماید:

۱. ارائه گواهی عدم سوء پیشینه و عدم اعتیاد به مواد مخدر برای مدیر عامل و اعضای هیئت مدیره

۱. اخذ و ارائه گواهی صلاحیت رانندگان.
۲. ارائه مفاضا حساب از سازمان‌های بیمه و دارایی (مالیات).
۳. ارائه مدارک آموزشی مورد تأیید مرجع صدور پروانه فعالیت.
۴. تعهد به استفاده از سامانه‌های هوشمند جهت نظارت مستمر بر عملکرد رانندگان و اطلاع‌رسانی مناسب به مرجع صدور پروانه فعالیت، والدین و مدارس.
۵. پذیرش کلیه تعهدات و تصمیم‌های هیئت انضباطی مرجع صدور پروانه فعالیت در چارچوب جداول تخلفاتی مندرج در آییننامه تخلفاتی مرتبط با سازمان‌های حملونقل شهرداری‌ها و یا سازمان راهداری و حملونقل جاده‌ای.
۶. تعهد به استخدام مراقبین دارای صلاحیت جهت حضور مستمر در ناوگان دانشآموزی اتوبوس و مینیبوس مربوط به مقاطع ابتدایی با شرط استفاده از بانوان مراقب در خودروهای مدارس دخترانه و تعهد به پرداخت کامل حقوق و مزایای مراقبین مطابق قوانین کار.
۷. تعهد به فراهم آوردن شرایط و امکان بازدید و بازرسی مرجع صدور پروانه فعالیت از شرکت، سامانه‌های هوشمند مورد استفاده، ناوگان، رانندگان و مراقبین مربوطه.
۸. تعهد اولویت دادن به بانوان راننده در ارائه خدمات حملونقل به دانشآموزان مدارس دخترانه.
۹. تعهد اولویت دادن به راننده مرد در ارائه خدمات حملونقل به دانشآموزان مدارس پسرانه بالاتر از مقطع ابتدایی.
۱۰. تعهد اولویت دادن به راننده مرد در ارائه خدمات حملونقل به شخص ثالث و سرنشین، مجهز به سیستم گرمایشی و سرمایشی مناسب.
۱۱. تعهد به استفاده از ناوگان تمیز، بهداشتی، دارای برگ معاینه فنی و بیمه

- مجهز به وسایل ایمنی از جمله کمربند سرنشیتان جلو و عقب، کمک های اولیه و کپسول اطفا حریق و نیز عالیم ممیزه و تجهیزات شناسایی ناوگان.
۱۲. تعهد به تأمین ناوگان دارای طرح ترافیک جهت پوشش مسیرهای واقع در محدوده طرح ترافیک در شهرهای دارای محدوده طرح ترافیک.
۱۳. تعهد به نصب چراغ گردان زرد بر روی ناوگان و روشن بودن آن در هنگام سوار و پیاده شدن دانش آموزان.
۱۴. تعهد به رعایت ظرفیت هر وسیله نقلیه برابر با مندرجات تعیین شده در کارت شناسایی ناوگان.
۱۵. تعهد حضور به موقع ناوگان دانش آموزی در مبدأ و انتقال دانش آموزان به مقصد تعیین شده.
۱۶. تعهد به ارائه لیست پرداخت حقوق رانندگان و مراقبین با دریافت امضا آنان در هر ماه در صورت درخواست مرجع صدور پروانه فعالیت.
۱۷. تعهد به رعایت کامل قوانین و مقررات راهنمایی و رانندگی، ضوابط تاکسیرانی و اتوبوسرانی شهری و برون شهری و آیین نامه و دستورالعمل حمل و نقل دانش آموزان و تیپ قرارداد.
۱۸. تعهد به عدم استفاده از دخانیات و تلفن همراه توسط رانندگان در حین ارائه خدمات حمل و نقل دانش آموزی و تیپ قرارداد.
۱۹. تعهد حضور و غیاب روزانه دانش آموزان مربوطه توسط رانندگان و ارائه یک نسخه از آن به کارفرما.
۲۰. تعهد به استفاده از نرم افزارهای پایش سفرهای دانش آموزی دارای مجوز مربوطه.
۲۱. تعهد خودداری از سوار کردن مسافر و یا هر شخص دیگر و خارج از لیست و پرهیز از توقف بی جا در مسیر.

۲۲. تعهد به بروزرسانی آنلاین هر گونه تغییر بوجود آمده در ناوگان، رانندگان یا مراقبین.

۲۳. تعهد برای تهیه و ارسال لیست غیبت روزانه دانشآموزان از خودروهای حمل و نقل و ارائه به مدیر اجرایی حمل و نقل دانشآموزان مدرسه (توسط راننده یا مراقب).

۲۴. تعهد به دریافت گزارش تخلفات راهنمایی و رانندگی هر شش ماه از پلیس راهنمایی و رانندگی و ارسال به کارگروه ماده ۱۸.

۲۵. تعهد برای جایگزین کردن و یا پرداخت هزینه‌های سرویس حمل و نقل در صورت غیبت رانندگان.

ماده ۱۲- هرگاه راننده ناوگان دانشآموزی مرتکب بیش از دو تصادف شده و مقصر تشخیص داده شود و یا بیش از سه بار مرتکب تخلفات سرعت غیرمجاز، سبقت غیر مجاز، انحراف به چپ، عدم رعایت حق تقدم، عبور از چراغ قرمز و عبور از محل ممنوعه شود گواهی صلاحیت وی یکسال ضبط خواهد شد. همچنین در صورتیکه راننده ناوگان دانشآموزی تصادف منجر به فوت داشته باشد و راننده مقصر تشخیص داده شود گواهی صلاحیت وی موقتاً معلق و در صورت محکومیت برای همیشه ابطال می‌گردد.

ماده ۱۳- نرخ خرید خدمات مربوط به حمل و نقل دانشآموزان مدارس مبلغی است که راننده ناوگان دریافت می‌نماید و هرسال باید حداقل تا پایان اسفند ماه توسط کارگروه موضوع ماده ۱۸ آییننامه پیشنهاد و پس از تصویب شورای شهر و حسب مورد بخشنده‌ی برای اجرا ابلاغ گردد. کسر هر گونه مبلغ

با عنایت مختلف مانند هزینه های نظارتی، پیمانکاری و... از مبلغ تعیین شده و پرداختی به رانتنده، غیر قانونی خواهد بود.

ماده ۱۴: مدارس موظفند تا ۲۰ اسفند ماه هر سال، تقاضای اولیه خود برای سال تحصیلی جدید را در خصوص ناوگان حمل و نقل دانش آموزی مورد نیاز به تفکیک سفرهای داخل شهر و حريم و خارج از آن در سامانه الکترونیک ثبت نمایند.

تبصره: در صورت عدم نیاز مدارس به خدمات حمل و نقل دانش آموزی در هر سال تحصیلی، ثبت آن در سامانه ضروری است.

ماده ۱۵- ادارات کل آموزش و پرورش مکلفند جهت ارائه خدمات حمل و نقل دانش آموزی تنها از طریق انعقاد قرارداد با شرکت های مجاز، حداکثر تا پایان تیرماه اقدام نموده و استفاده از خدمات اشخاص حقیقی و حقوقی فاقد پروانه فعالیت، تخلف محسوب می گردد.

تبصره ۱: مدیریت، نظارت و ساماندهی درخواست های پراکنده سرویس مدارس در سطح استان، به درخواست اداره کل آموزش و پرورش همان استان برعهده کارگروه استانی است.

تبصره ۲: در صورتی که بنا به هر دلیل، پروانه فعالیت شرکت های مجاز از سوی مرجع صدور باطل گردد، آموزش و پرورش و کلیه مدارس موظفند نسبت به فسخ قرارداد و خلع ید شرکت مزبور اقدام و شرکت جایگزین معرفی نمایند.

ماده ۱۶ - مرجع صدور پروانه فعالیت مکلف است پس از مشخص شدن پیمانکاران، نسبت به تهیه برچسب شناسایی ناوگان دانش آموزی (برچسب الکترونیک) اقدام کرده و آن را جهت نصب در ناوگان حداکثر تا پایان مرداد ماه در اختیار پیمانکار قرار دهد. هزینه های برچسب الکترونیک به ازای هر ناوگان، هرساله حسب مورد توسط شورای اسلامی شهر مربوطه و بخشداری تصویب و توسط مراجع صدور پروانه فعالیت از پیمانکاران اخذ و هزینه می گردد.

ماده ۱۷ - دوره های آموزشی مورد نیاز جهت پیمانکاران، رانندگان و مراقبین باید بر اساس ضوابط ابلاغی سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور و سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای برگزار گردد.
تبصره - تأمین هزینه های شرکت در تمامی دوره های آموزشی بر عهده پیمانکار بوده و گواهی گذراندن دوره های آموزشی باید توسط پیمانکار در سامانه الکترونیکی ثبت گردد.

ماده ۱۸ - اداره های آموزش و پرورش موظفند براساس قرارداد تیپ مندرج در سامانه الکترونیک که به تصویب کارگروه ماده ۱۸ رسیده است، حداکثر تا ۱۵ شهریور ماه با شرکت های مجاز معرفی شده طبق نرخ خدمات حمل و نقل دانش آموزی مصوب، موضوع ماده ۱۳ همین دستورالعمل و با احتساب هزینه های بالاسری پیمانکار قرارداد منعقد و یک نسخه از آن را در سامانه الکترونیک ثبت نمایند.

تبصره ۱- بررسی و نظارت بر عملکرد پیمانکاران بر عهده کارفرما بوده و در صورت بروز هرگونه تخلف، کارفرما گزارش تخلفات را به کارگروه ماده ۱۸ و مرجع صدور پروانه فعالیت ارسال می نماید تا بر اساس قوانین مرتبط و جاری، با شرکت خاطی برخورد گردد.

تبصره ۲- تأمین هزینه های فرهنگی و نظارتی مرتبط با حمل و نقل دانش آموزی و عوامل اجرایی حمل و نقل دانش آموزان مستقر در داخل مدرسه، علاوه بر نرخ خدمات حمل و نقل دانش آموزی، موضوع ماده ۱۳ دستورالعمل، توسط کارگروه ماده ۱۸ تعیین و در تیپ قرارداد اعمال می گردد.

تبصره ۳- کسر هرگونه درصد مالی خارج از موارد ذکر شده در این دستورالعمل از مبلغ قراردادهای حمل و نقل دانش آموزان تخلف محسوب می شود.

ماده ۱۹- وزارت خانه های کشور، آموزش و پرورش و راه و شهرسازی موظفند مفاد آیین نامه اجرایی حمل و نقل دانش آموزان، این دستورالعمل و وظایف محوله را برای اجرا به ادارات زیر مجموعه خود ابلاغ نموده و پیگیری های لازم را در خصوص حسن انجام وظایف مربوطه به عمل آورند.

ماده ۲۰- تخلف از نظمات این دستورالعمل دارای مسئولیت مدنی است و متخلّفین، علاوه بر محدودیت ها و محرومیت های مندرج در آیین نامه، مکلف به جبران ضرر و زیان وارد هی ناشی از تخلف به اشخاص زیان دیده می باشند.

ماده ۲۱- هرگونه اختلاف نظر در تفسیر و تبیین این دستورالعمل به کارگروه موضوع ماده ۱۹ آیین نامه ارجاع می‌گردد و نظریه این کارگروه با امضای معاون عمرانی وزیر کشور لازم الاجرا می‌باشد.

ماده ۲۲- این دستورالعمل در ۲۲ ماده، ۳۰ تبصره به تصویب رسید و براساس این دستورالعمل ابلاغیه شماره ۸۸۱۲۷/۱/۳/۳۷ مورخ ۸۸/۵/۱۴ کان لم یکن تلقی می‌گردد.

پیشینه سرویس مدرسه

اولین وسیله سرویس مدرسه کالسکه‌ای بود با ظرفیت ۲۵ نفر که به وسیله اسب حرکت می‌کرد در حدود سال ۱۸۸۶ توسط Wayne Works در انگلستان ساخته شد و به تدریج در نقاط دیگر جهان نیز رواج یافت که منجر به راه‌اندازی کارخانه ساخت کالسکه مدرسه در آمریکا شد. در سال ۱۹۱۴، با افزایش محبوبیت خودروها، خودرویی به عنوان سرویس مدرسه طراحی شد که سرعت حمل و نقل دانش آموزان را افزایش داد. تا پیش از دهه ۱۹۳۰ اتوبوس‌های مدرسه بیشتر وسیله نقلیه‌ای با هدف جابه‌جایی دانش آموزان و پس از آن استانداردهایی جهت افزایش ایمنی برای این اتوبوس‌ها تعریف شد.

یادداشت

سرویس مدرسه در کانادا

در کانادا تمام وسایل نقلیه مسئول جابه جایی دانش آموزان مانند اتوبوس،
ون، مینی ون و ... دارای حریم و قوانینی هستند که می بایست از سوی راننده
و سایر شهروندان و رانندگان رعایت شوند.

ایمنی خودرو: ایمنی دانش آموزان برای طراحان و سازندگان خودروهای
سرویس مدرسه اهمیت بسیاری دارد. اتوبوس های مدرسه دارای شاسی و بدنه
بسیار قوی هستند، موتور این اتوبوس ها در قسمت جلو کار گذاشته می شود
که در زمان برخورد های مقابله ضربه ناشی از تصادف را حد بسیار زیادی
می کاهد.

ضوابط تردد: استفاده از چراغ های هشدار دهنده در زمان توقف اتوبوس ها
و سوار و پیاده شدن دانش آموزان، باز شدن اتوماتیک تابلوی ایست از سمت
چپ اتوبوس، باز شدن یک بازوی دو متری در جلوی اتوبوس که مانع از ورود
ناگهانی به خیابان می شود.

یادداشت

سرویس مدرسه در آمریکا

در آمریکا اداره حمل و نقل مسئول تامین اتوبوس مدارس دولتی است، ایستگاه اتوبوسرانی در شهرها و ایالتات مختلف، این خدمات را به طور منظم ارایه می‌دهند که دانش آموزان با ثبت نام در این سیستم و ارائه فرم درخواست طبق قوانین موجود خدمات دریافت می‌کنند، علاوه بر سرویس روزانه مدارس این اتوبوس‌ها وظیفه حمل و نقل دانش آموزان در برنامه‌های ورزشی، سفرها و اردوهای علمی و تفریحی را نیز بر عهده دارند. ماموریت این بخش از حمل و نقل ارائه امن‌ترین و به صرفه‌ترین سرویس‌دهی به این گروه از شهروندان جامعه است. در صورت گزارش تخلف رانندگان از سوی دانش آموزان به مدرسه و تایید صحت گزارش، بسته به نوع تخلف تمهیدات لازم جهت تذکر به راننده انجام می‌گیرد و در صورت تکرار یا شدت تخلف، راننده از کار تعليق شده و مسئولیت خدمات دهی به دانش آموزان بر عهده اداره حمل و نقل خواهد بود.

یادداشت

سرویس مدرسه در انگلستان

با توجه به سیاست هیأت آموزش و پرورش لندن حمل و نقل دانش آموزان تحت قوانین و مقررات دولتی و به صورت منطقه‌ای ارائه می‌شود که هدف اصلی این خدمات کمک به دانش آموزان برای رفت و آمد به مدرسه به شیوه‌ای کارآمد، امن و با صرفه اقتصادی است. خدمات سرویس مدرسه مطابق با فاصله محل سکونت دانش آموزان نسبت به مدرسه ارائه می‌گردد و به نسبت سن و گروه تحصیلی مسافت مشخص و قوانینی کارآمدی در این زمینه وجود دارد، دانش آموزان ساکن در فاصله نزدیک به مدرسه (طبق قوانین موجود) بدون نیاز به سرویس مدرسه و به صورت پیاده به مدرسه رفت و آمد خواهند داشت.

یادداشت

سرویس مدرسه در استرالیا

در کشور استرالیا حمل و نقل دانش آموزان به دو شیوه حمل با اتوبوس (در شهرهای کوچک با تراکم شهری پایین) و حمل با خودروهای ون (در شهرهای با تراکم جمعیتی بالاتر و ترافیک سنگین تر) صورت می پذیرد.

اتوبوس های زرد رنگ مدرسه مجهز به دوربین های دیجیتالی مدار بسته آنلاین در داخل اتوبوس، اینترنت وای فای، سیستم عیب یابی تمام خودکار کامپیوتری، سیستم درب های اتوماتیک، سیستم تهویه مطبوع اتوماتیک فناوری های مدرنی همچون GPS و RFID ... هستند.

طبق قوانین کشور استرالیا، هر دو نوع اتوبوس و ون جهت ادامه سرویس دهی، دارای محدودیت سال تولیدی بوده و هیچ اتومبیلی با عمر بیش از ۸ سال نمی تواند در استرالیا بعنوان سرویس مدارس مورد استفاده قرار گیرد.

یادداشت
